

Communicaziun a las medias

Settember 2023

La Svizra, pajais da linguas

Las linguas n'èn betg mo in med per communitgar, mabain ellas defineschan er noss mintgadi ed èn ina part da la cultura. Il Museum naziunal accumpogna las visitadras ed ils visitaders sin in viadi sensitiv e divertent tras las regiuns linguisticas da la Svizra.

Tgi che sa mova sin ina da las grondas staziuns da la Svizra, constatescha immediat: Qua audan ins – ultra da las quatter linguas naziunalas – er nundumbraivlas autras linguas sco er fitg blers dialects, accents u slangs. La lingua è suttamessa ad ina midada constanta ed è colliada stretgamain cun l'istorgia da l'umanità e cun l'istorgia dal temp. Eveniments istorics han marcà decisivamain il svilup da la lingua, sco per exempel la refurmaziun: L'ediziun da la Bibla, ch'è vegnida elavurada a Turitg en in ravugl enturn Zwingli e che datescha da l'onn 1524, era scritta en l'uschenumnada «Landspraach», ina lingua da scrittira sumeglianta al tudestg discurren en la regiun. Da l'autra vart da la Svizra actuala dad oz na discurrevan ils refurmaturs dentant betg il patua regiunal, mabain il franzos da la classa superiura dal nord da la Frantscha. Tschientaners pli tard èn ils dialects da la Svizra romanda quasi svanids, entant ch'il tudestg svizzer dominescha il mintgadi da Brig fin Son Gagl. Quai ch'è capità en il fratemp en las regiuns linguisticas, è ina istorgia da suppressiun, da scumond, da romantisaziun, da limitaziun e da mitisaziun. E fin oz è la lingua autamain politica. Saja quai il «Röstigraben», la dumonda dal Giura, englais en scola u la lingua dals giuvenils: La moda, co che nus discurren, sveglia dapertut grondas emoziuns. Bainvegni en Svizra, il pajais da linguas!

L'exposiziun en il Museum naziunal preschenta quests temas en moda innovativa. Las visitadras ed ils visitaders sa movan libramain cun uregliers en ina scenografia da tuns e da suns. Tut tenor, nua en il local ch'els sa chattan, audan els differentas explicaziuns, decleraziuns d'objects, documents da tun u fastizs auditivs da videos. Els suondan duas figuras fictivas: ina guida da viadi (discurren en la versiun rumantsch da Olivia Spinatsch) e ses cumpogn Beat (giugà dal comicher romand Vincent Kucholl). Cun dialogs divertents intermedieschan els dus ils cuntegns da l'exposiziun. Preschentaziuns ospitantas da Patti Basler, Flavio Sala e Claudio Spescha cumpletteschan l'eveniment. A pled vegnan er persunas che vivan en Svizra, ma che n'han betg ina lingua naziunala, mabain albanais, arab, portugais

u la lingua da segns, sco lur lingua materna. Questas invistas mussan, nua che la lingua po esser tant ina resursa sco er in impediment u nua ch'ella vegn mintgatant tut simplamain ignorada.

L'exposiziun è vegnida realisada en collavuraziun cun la firma da Basilea *idee und klang audio design*, che ha sviluppà la scenografia sonora da l'exposiziun – sin basa da la tecnologia da games da la firma *iart*. Il scenari per l'audiogir è vegnì scrit da Vincent Kucholl. L'audiogir è disponibel en las linguas tudestg, franzos, talian, anglais e rumantsch.

Per ulteriuras dumondas stat a Vossa disposiziun:

Alexander Rechsteiner | Communicaziun | Museum naziunal svizzer.

t. +41 44 218 65 64 | e-mail: medien@nationalmuseum.ch